

Psykiatri

Psykiatriloven - personlig hygiejne under anvendelse af tvang			
Udgiver	Region Hovedstadens Psykiatri		
Dokumenttype	Vejledning	Version	1
Forfattere	Gitte Krogager	Gældende fra	04-01-2011
Faglig ansvarlig	Gitte Krogager	Næste revision	20-12-2012
Ændringskommentar			

Formål

Formålet er at beskrive lovgrundlaget for derigennem at sikre en korrekt procedure i forbindelse med personlig hygiejne under anvendelse af tvang.

Definitioner/Afgrænsninger

Der er tale om **personlig hygiejne under anvendelse af tvang**, når en patient med ord eller ved adfærd modsætter sig at få foretaget personlig hygiejne (badning, tandbørstning, bleskift m.v.) Lader en patient sig overtale – eventuelt efter at være blevet informeret om muligheden for tvangshygiejne – er der ikke tale om tvang.

Fremgangsmåde

Lovgivning

Det følgende er opbygget således:

Relevante paragraffer i psykiatriloven

↓

Relevante paragraffer i bekendtgørelser

↓

Ministerielle vejledningstekster

Psykiatrilovens § 18 g

Overlægen kan beslutte, at en patient, der på grund af sin sindslidelse ikke selv er i stand til at varetage nødvendig personlig hygiejne, skal have foretaget personlig hygiejne under anvendelse af tvang, hvis dette er nødvendigt af hensyn til patienten selv eller af hensyn til medpatienter eller personale.

Bekendtgørelse nr. 1338 af 2. december 2010 om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger § 48.

Der kan foretages personlig hygiejne under anvendelse af tvang overfor en patient, der på grund af sin sindslidelse ikke selv er i stand til at varetage den nødvendige personlige hygiejne, hvis dette er nødvendigt af hensyn til patienten selv eller af hensyn til medpatienter eller personale.

Stk. 2. Beslutningen om, at en patient skal have foretaget personlig hygiejne under anvendelse af tvang, træffes af overlægen på baggrund af en aktuel undersøgelse og vurdering af patientens hygiejniske tilstand. Overlægens beslutning og begrundelsen herfor skal tilføres journalen, jf. § 21 i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

Stk. 3. Personlig hygiejne under anvendelse af tvang kan f.eks. omfatte badning, hårvask, tandbørstning, skiftning af bleer og bind hos f.eks. demente patienter, tøjskift m.v.

Stk. 4. Personlig hygiejne, der foretages under anvendelse af tvang, skal i overensstemmelse med det mindste middels princip i lovens § 4 udføres så skånsomt som muligt og med størst mulig hensyntagen til patienten, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulempe. *Stk. 5.* Eventuelle klager over personlig hygiejne under anvendelse af tvang rettes til sygehusmyndigheden.

OBS: Der skal ikke beskikkes en patientrådgiver.

Omfang og gyldighedsområde

Psykiatrisk personale samt patienter der udsættes for tvangshygiejne

Ansvar og opgavefordeling/Ansvar og organisation

Lægen træffer beslutning om tvangshygiejne og konfererer med overlægen. Plejepersonalet står for den praktiske del af tvangshygiejnen.

Bilag

Ikke relevant

Henvisninger og links

[Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien](#)

[Bekendtgørelse om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger](#)

[Bekendtgørelse om underretning og klagevejledning i forbindelse med anvendelse af tvang i psykiatrien](#)

[Bekendtgørelse om samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning](#)

Vejledning om:

Vejledning om behandling af klager over anvendelse af tvang i psykiatrien

[Behandlingsplaner](#)

[Eftersamtaler](#)

[Tvangsfiksering](#)

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner (vejledning forventes udgivet primo 2011)

[Husordenspolitik for Region Hovedstadens Psykiatri](#)

[Husorden - overtrædelse heraf](#)

[Klagemuligheder mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger](#)

[Vejledning om udfyldelse af tvangsprotokoller m.v. \(retsinfo\)](#)

Relevant faglig evidens på området

Ikke relevant

Referencer

Ikke relevant

Reference til JCI-standarder

BE.3.7

Reference til DDKM-standarder

2.7.3